

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 22.09.2014
Vår ref.: 201403063-9
Arkiv: 617
Deres dato: 29.08.2014
Deres ref.:

Saksbehandler:
Olav Haaverstad
22959774 - 41679196/ olah@nve.no

Statnett SF - Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for spenningsoppgradering av kraftledning fra 300 til 420 kV, strekningen Klæbu - Namsos

Vi viser til oversendelse av miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for spenningsoppgradering av kraftledningen fra Klæbu til Namsos fra 300 kV til 420 kV. Kraftledningstraséen berører kommunene Klæbu, Trondheim og Malvik i Sør-Trøndelag og Stjørdal, Levanger, Verdal, Steinkjer, Namsos og Overhalla i Nord-Trøndelag. Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon av 7. mars 2012 fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Bakgrunn

NVE gav den 7. mars 2012 Statnett SF konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for å spenningsoppgradere og fortsatt drive eksisterende kraftledning fra Klæbu til Namsos. Ledningen er i dag dimensjonert for 300 kV, men det er gitt konsesjon til å oppgradere den til 420 kV. Oppgradering omfatter også utvidelse/ombygging av transformatorstasjonene Klæbu, Verdal, Ogdal og Namsos. I henhold til konsesjonen skal det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Det er gitt nærmere retningslinjer for hva en slik plan skal inneholde. I tillegg til konsesjonen for spenningsoppgraderingen er det gjennom tilleggssøknader gitt konsesjon til å anlegge nye kontrollhus og veier ved Namsos og Verdal transformatorstasjoner.

Utkast til MTA for prosjektet ble oversendt fra Statnett den 2. juni 2014, og deler av traseen og alle transformatorstasjonene ble befart av NVE og Statnett 22. og 23. juli 2014. Revidert MTA ble oversendt fra Statnett 9. september 2014. Planen er oversendt fra Statnett til kommunene for uttalelse, men Statnett har ikke mottatt kommentarer fra disse.

For å utføre deler av arbeidene må kraftledningen tas ut av drift. En slik spenningsutkobling må koordineres med annet strømmnett og forbruk for å sikre nødvendig strømforsyning, og dette gir dermed svært begrensede utkoblingsvinduer. I forbindelse med omkobling av kraftledningen forbi Ogdal

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

transformatorstasjon har Statnett utkoblingsvindu i uke 39. NVE har derfor godkjent at disse arbeidene, samt rydding av skog ved Klæbu, Verdal og Ogdal transformatorstasjoner, starter før MTA er godkjent.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen fra NVE datert 7. mars 2012, vilkår 3, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for spenningsoppgradering av kraftledning fra Klæbu til Namsos i Klæbu, Trondheim og Malvik i Sør-Trøndelag fylke og Stjørdal, Levanger, Verdal, Steinkjer, Namsos og Overhalla i Nord-Trøndelag fylke.

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø og transport ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Videre forutsettes det at nødvendige privatrettslige avtaler om bruk av grunn og eventuelt samtykke til forhåndstiltredelse er på plass før anleggsarbeidet starter.

Vilkår

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter og når anlegget blir satt i drift.
- Dersom virksomheten avdekker vesentlige avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
- Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig.
- Det skal utarbeides en detaljert plan for å sikre nødvendig avstand mellom kraftledning og bakke der oppgraderingen kommer i konflikt med gjeldende krav. Planen skal beskrive hvilke arbeid som skal gjennomføres og hvordan området skal istandsettes. Planen skal forelegges NVE i god tid før arbeidene skal igangsettes.
- Vegetasjon som hindrer innsyn og demper landskapsvirkningen rundt og på transformatorstasjonene skal spares så langt det er mulig.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.

Planen skal revideres fortløpende etter behov. Vi vil presisere at planen ikke skal fravikes uten NVEs godkjennelse.

NVEs merknader og vurdering

NVE mener at Statnett gjennom arbeidet med MTA for strekningen har laget en god plan som ivaretar de nødvendige hensyn slik at negative konsekvenser av tiltaket blir minst mulig. Statnett opplyser at MTA utgjør en del av underlaget for kontraktsforhandlinger med entreprenører. NVE mener det er viktig å etablere systemer som sikrer at informasjon gitt i MTA når ut til alle som er involvert i anleggsarbeidene. Den forelagte MTA gir etter NVEs vurdering et godt grunnlag for å utføre anleggsarbeidene på en god måte, men sluttresultatet er avhengig av at anleggsarbeidene utføres slik som beskrevet i planen. Statnetts nye håndbok i terrengbehandling er et godt tiltak i så måte.

Arbeidsomfanget med oppgraderingen av ledningen er begrenset, mens det ved transformatorstasjonene skal gjøres betydelige arbeider. NVE er opptatt av at inngrepene begrenses mest mulig og at de berørte områdene istandsettes på best mulig måte etter at anleggsarbeidene er ferdige. Naturlig revegetering skal være hovedprinsippet for vegetasjonsetablering for å sikre at stedeodne arter etableres. Der dette ikke er

mulig, eller der det av hensyn til erosjon er ønskelig med raskere vegetasjonsetablering, skal kun godkjente frøblandinger benyttes.

Ved ett punkt i ledningstraseen fører spenningsoppgradering til at avstanden mellom bakke og ledning blir for liten iht. de avstandskrav som stilles. Statnett ser på løsninger for å heve ledningene eller senke terrenget i det aktuelle området, men endelig løsning er ikke valgt. Det stilles derfor vilkår om at Statnett må komme tilbake med en detaljert plan for hvordan denne utfordringen skal løses.

Langs ledningene er det flere områder med landbruksinteresser. Hensynet til disse er omtalt i planen. I tillegg til de omtalte hensynene ber NVE Statnett ta hensyn til husdyr gjennom dialog med husdyreier i områdene der det blir mye helikoptertrafikk.

I dette prosjektet er det ved transformatorstasjonene de største terrenginngrepene vil skje. Statnett har utarbeidet 3D modeller og beskrevet inngrep ved transformatorstasjonen. NVE mener det er viktig at inngrepene reduseres til et minimum, og at områdene sluttarronderes og vegetasjon tas vare på slik at landskapsvirkningen blir minst mulig. Det er beskrevet mindre massedeponier ved alle transformatorstasjonene. NVE har ikke mottatt egne plan- og snittegninger for disse, men bemerker at de må arronderes slik at de blir mest mulig inn i terrenget, evt. brukes som voll/skjerm for innsyn til stasjonsområdet. Vegetasjon som det ikke er behov for å fjerne av sikkerhetsmessige hensyn skal bli stående, også innenfor stasjonsområder, som for eksempel ved Verdal transformatorstasjon hvor det er direkte innsyn fra nærliggende vei. Denne vurderingen bør gjøres før anleggsfasen begynner og vegetasjon som kan spares bør merkes i felt for å hindre at den blir hogget.

Ved Namsos transformatorstasjon har NVE i behandlingen av MTA hatt innspill til arealbruken. På bakgrunn av dette har Statnett utarbeidet en ny plan som reduserer arealbruken, hindrer inngrep i registrerte naturtyper og reduserer landskapsvirkningen. NVE mener Statnett gjennom denne endringen har lagt opp til en god arealbruk.

Statnett har i MTA opplyst at det ved bygging av de nye mastene og trekking av ledning mellom disse, vil bli behov for etablering av noen nye veger og skogsbilveger i det som skal bli de nye traséene. NVE bemerker at alle slike tiltak, permanente og midlertidige skal fremgå av MTA, og eventuelle nye veger som det ikke er gitt konsesjon til ansees som midlertidige og skal fjernes og tilbakeføres etter at anleggsarbeidene er gjennomført. Med unntak av de konsesjonsgitte nye veiene kan NVE ikke se at det er lagt inn annet enn barmarksløyper i tilknytning til transformatorstasjonene.

I konsesjonen er det stilt krav om MTA for driftsfase, og planen Statnett har utarbeidet skal gjelde for denne. NVE legger til grunn at de generelle kravene i MTA også gjelder for driftsfasen i tillegg til kapittelet som omtaler denne spesielt. Statnett har opplyst at skogrydding i kraftledningstraséen vil gjennomføres som tidligere. Det er ikke satt krav om begrenset skogrydding i konsesjonen, men NVE mener Statnett med fordel kan implementere noe av kunnskapen de har ervervet fra andre prosjekter med begrenset skogrydding også i driften av denne ledningen. For eksempel ligger kraftledningen flere områder med lav bonitet der man med fordel kan spare lavtvoksende vegetasjon.

Hensyn til naturmangfold - vurderinger etter naturmangfoldloven kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for og synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan en har kommet fram til resultatet i den konkrete saken. Gjennom konsesjonsbehandlingen har naturmangfoldlovens kapittel II blitt vurdert, og tillatelse til tiltaket i sin helhet er gitt etter en slik

vurdering. NVE vil derfor ikke vurdere tiltaket som helhet i dette vedtaket, men kun de forhold som gjelder MTA-planen.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Etter § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Gjennom konsekvensutredning og konsesjonsbehandling er disse forholdene belyst og vurdert. NVE anser at kravet om at vedtaket i hovedsak skal bygge på eksisterende kunnskap etter naturmangfoldloven § 8 og at prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) er oppfylt gjennom den prosessen som har vært. NVE har i forbindelse med behandlingen av MTA gått gjennom eksisterende kunnskap som Artskart og Naturbase for å sikre at den kunnskapen som ligger til grunn er korrekt og oppdatert.

NVE mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningen tiltaket kan ha for naturmangfold. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 har derfor mindre betydning i denne saken.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. MTA konkretiserer de tiltakene som gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet. Utgiftene til disse tiltakene dekkes av Statnett eller entreprenør etter egne avtaler.

I henhold til § 12 i naturmangfoldloven skal det for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. NVE mener at den MTA som er utarbeidet og de vurderinger som er gjort under arbeidet med denne sikrer at arbeidene blir utført på en best mulig måte for å hindre skade på naturmangfoldet. NVE har i den grad det har vært mulig vurdert alternative metoder, teknikker og lokalisering for tiltakene som ligger i planen. NVE har hatt innspill til arealbruken ved Namsos stasjon i vurderingen av planen, og Statnett har endret lokalisering for å hindre inngrep i en viktig naturtype nord for transformatorstasjonen. På bakgrunn av befaring med NVE er det lagt inn enkelte restriksjoner for å hindre helikoptertrafikk over viktige områder for fugl. NVE har beskrevet hensyn til vegetasjon og landskapstilpasning i dette godkjenningsvedtaket. Samlet mener NVE at Statnetts utarbeidelse og denne behandlingen av MTA har lagt opp til en gjennomføring av anleggs- og driftsfase som i størst mulig grad tar hensyn til naturmangfold innenfor den konsesjonen som er gitt. NVE mener at MTA og rutinene i denne gir et godt grunnlag for at de samfunnsmessige beste driftsmetodene og teknikk benyttes. NVE vil gjennom tilsyn følge opp at anleggsfasen gjennomføres som forutsatt.

Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven

kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Klæbu kommune
Levanger kommune
Malvik kommune
Namsos kommune
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Overhalla kommune
Samediggi/Sametinget
Steinkjer kommune
Stjørdal kommune
Sør-Trøndelag Fylkeskommune
Trondheim kommune
Verdal kommune